

Azé a szőrme, aki beleszületik

A SZÉPSÉGÉRT – ÁLLÍTÓLAG – MEG KELL SZENVEDNI. DE NEM EGY ÁRTATLAN ÁLLATNAK. NEKI NINCS VÁLASZTÁSA, NEKED VISZONT VAN!

Sajnos még manapság sem teljesen egyértelmű mindenki számára, hogy miért is olyan ciki a (valódi) szőrme és az abból készült holmik viselése. Pedig egyre több olyan bizonyíték lát napvilágot, amelyből világosan látszik: a bundakészítés nemcsak hogy kegyetlen, hanem a környezetre is nagyon káros.

A szőr mindig zöldebb?

A szőrmeviselő emberek és a szőrmeiparban érdekeltek is gyakran érvelnek azzal, hogy ez környezetbarát, minőségi és tartós termék. Valójában azonban a szőrme nem zöld és nem környezetbarát, tájékoztatott bennünket a Magyar Szőrmeellenes Liga. Egyrészt mielőtt termék lesz a szőrmeből, élőlény volt, így kétszeresen kell megvizsgálni a környezetre gyakorolt hatását. Csak ezután számolhatunk az állatok leölése és szőrmejük kikészítése közbeni folyamatok hatásaival.

A feldolgozás során részben megváltoztatják az állati szőrmebőr tulajdonságait. Az, hogy a kikészített prém tartós (nem romlik, bomlási folyamat nem megy végbe benne), nyúlékony, telt tapintású, száraz, puha, varrható, hő hatásának jobban ellenáll a nyersbőrnel, formatartó

stb., annak köszönhető, hogy vegyszerekkel kezelik. Amiket pedig aligha lehet környezetbarátnak minősíteni, hiszen egészségkárosító hatásuk miatt a munkások csak védőfelszereléssel tudják elkerülni a tartós egészségkárosodást használatuk közben. Ráadásul a feldolgozás után

SZÖVEG: HARTINGEREMESE. FOTÓ: GETTY IMAGES. PANAMY

Kínában rengeteg kóbor macskát és kutyát fognak be a bundájuk miatt, amit aztán műszőrmeként árulnak

ezeknek a többsége nincsen megfelelően ártalmatlanítva. A Greenpeace idehaza is talált több évtizede bezárt szőrmefeldolgozó üzemben olyan illegálisan otthagytott vegyszereket, amelyek a mai napig szennyeznek és veszélyeztetik a környező településeket. Ráadásul az ilyen feldolgozótelepek a környéken élők életét is meg tudják keseríteni a talajba jutó szennyeződésekkel és a kiáramló

bűzzel. Nemrég olyan kutatás is napvilágot látott, mely szerint rákkeltő vegyszereket találtak európai és kínai piacról származó szőrmeből készített ruhaneműkben.

Kutyavilág a kisállatoknak

Kínában egyáltalán nincsen szabályozva az állatvédelem, és mivel nincs következménye a bántalmazásnak, nem

HONNAN TUDOD, HOGY MŰ?

Tapintáspróba: Az igazi szőrme selymes, hasonló a saját kislátalaink szőréhez. Emellett jó lehetőség még a tűpróba is. Mivel a műszőrme textil-, a szőrme pedig bőralapú, így az előbbin könnyen áthalad a tű, míg a valódi bőrön csak nehezen.

Bőrvizsgálat: Ha óvatosan széthúrod a szálakat, akkor a tövüknel is láthatod, hogy milyen anyagból állnak ki ezek a szőrszálak. Ha bőrnek tűnik, akkor kezdj el gyanakodni.

Égetéspróba: Tépj ki pár szálát a prémből és gyűjtsd meg óvatosan mondjuk egy öngyújtóval. Az igazi szőrmeének égett szőr/haj szagaa van, és ami marad, az úgy is fog kinézni. A műszőrme ezzel szemben műanyagzagú, a maradéka megolvadt plasztik, göndör és kemény műanyagyszerű golyó marad utána.

meglepő, hogy ott virágzik a szőrmeipar. Ráadásul nem csupán az egzotikus állatoké: ugyanis rengeteg szőrme-farm kutyákat és macskákat tart a bundájuk miatt. Olcsó forrásnak számítanak, hiszen közöttük rengeteg a kóbor, utcáról befogott állat, akiket aztán apró ketrecekben öszszezsúfolva, a szabad ég alatt, szörnyű körülmények között tartanak. A belőlük készült prémet pedig hamisan felcímkézve, általában vagy róka- vagy műszőrmeként értékesítik tovább Nyugatra, így hozzánk is. A gyártók számára még így is megéri, mert jóval olcsóbb létminimumon tartani az állatokat és hazudni egy kicsit a címkén, vállalva ezzel a sokszor elmaradó jogi következményeket, mint műszőrt gyár-

Kate Mara aktuális kedvence. Kellőe kedvence. Kellőe

tani. Magyarországon több törvény és rendelet szabályozza az állatok tartását, de az itthoni szőrmeipar így is sok esetben szűrkezőna. Ez a sokszor illegális állattelpeknek köszönhető, amelyek – pl. a kutyaszaporítókhoz hasonlóan – gyakran nincsenek a hatóságok szeme előtt. A Magyar Szőrmeellenes Liga szerint itthon található a világ legnagyobb csincsilatelepe, amin kívül rengeteg kisebb is akad országszerte. A Liga ismer olyan hazai tenyésztőt, aki már 20-30 éve nem járt állatorvosnál, mert az „drága”. A spórolás miatt legtöbbször pedig nem is tudnak minőségi prémet „előállítani”, amiket a feldolgozóüzem minimális áron vagy ingyen hajlandó csak átvenni.

Fény az alagút végén

A közhangulat – a Liga ismeretterjesztő munkájának is köszönhetően – azonban

embertelenségeire. Olyan hollywood-i hírességek vallják magukat Fur Free-nek, mint pl. Miley Cyrus, Pamela Anderson, Charlize Theron vagy éppen a divattervező Stella McCartney, aki a kezdetektől fogva csakis vegán alapanyagokat használ fel a kollekcióihoz. A Magyar Szőrmeellenes Liga szeretné elérni, hogy itthon is törvény tiltsa a szőrmeipar működését, és addig is minél több tenyésztőnek kellene törvényes keretek között működnie. A JOY magazin kiadója, a Marquard Media Hungary, a pedig az országban első-

egyre inkább szőrmeellenes világszerte. Egyre több divatház jelenti be (legutóbb a Burberry), hogy teljesen felhagy az állati szőrme használataival, és a nagynevű londoni Fashion Week is szőrmementessé vált 2018-tól, Los Angelesben pedig betiltották a prémek árusítását. Kínában is egyre többen csatlakoznak az ACTAsia nevű állatvédelmi szervezethez, amely a Fur Free China kampányában hívja fel a helyi lakosság figyelmét a szőrmeviselés

A Ullab inum iur restrum velessit ut veliscius, inum fugia voloritae

ként száműzte a szőrméből készült termékek hirdetését kiadványaiból, és november 23-án, a World Fur Free Fridayen elindította Fur Free Company kampányát.

Régi idők dívái

A prémes állatok szőréből készült holmik évszázadokon keresztül a gazdagságot, nagyvilági eleganciát sugározták. Gondoljunk csak az olyan ikonikus dívákra, mint Marlene Dietrich vagy Marilyn Monroe, akiknek megjelenése elképzelhetetlen lett volna e drága kiegészítő nélkül. Azonban ahogy akkoriban nem ismertük mondjuk a cigaretta vagy a napsugárzás káros hatásait, úgy a szűcstermékek háttéréről is jóval kevesebb információink voltak a mainál. A különböző állatvédelmi szervezeteknek, aktivistáknak, önkénteseknek köszönhetően azonban

ETIKUS DIVAT

Ez a kifejezés többek között azt jelenti, hogy nem viselsz állati eredetű holmikat. Az egyértelműen kegyetlen bunda mellett azonban a tollból, gyapjából és angórából készült holmik is aggályosak. Bár a libákat, birkákat és angórányulakat nem nyúzzák meg a testüket borító szőrért vagy tollért, de az állatok így is rendkívül nagy fájdalmat élnek át. A juhok gyakran megsérülnek a nyírás procedúrája közben, farkukat levágják, a madarakat megkoppasztják, az angóragyapjú alapanyagául szolgáló nyúl szőrt pedig nemes egyszerűséggel kitépik a sokkos (élő) állatból.

gettyimages
valeria mamyt

egyre többet tudhatunk meg a bunda valósi és kegyetlen háttéréről, amit mindennek lehet neveznünk, csak éppen szépnek nem. Eke Angéla, Junior Prima-díjas színművész, bábművész és performer híres arról, hogy nem visel semmilyen állati eredetű holmikat, és elveihez a munkái során is ragaszkodik. „A szőrmementesség számomra elsősorban azt jelenti, hogy nem támogatom egy olyan iparágat, amely évente több mint 100 millió állatot mészárol le. Az állat testének csak bizonyos területein lévő szőr hasznosítható, ezért egy bundához körülbelül 70 rókát

kell megölni, kisebb termetű nyestből, csincsilából közel 200 egyed legyilkolása szükséges. Ezek az élőlények kis ketrecekben, betegségtől, traumától szenvedve élik méltatlan és rövid életüket – magyarázza a döntését. – Ennek tudatában nem bírnék valódi szőrmebundában feszíteni és büszkélkedni, ahogy azt a közösségi médiában nagyon sokan teszik. Nekem a szerepléseim, munkáim során szerencsém volt azzal, hogy a jelmeztervezők tekintettel vannak az elveimre, és kiváló műszormékkal helyettesítik a valódit.”

CIGÁT A NYAKBA!

Egyre népszerűbb az Instagramon az állatbarátok körében terjedő kihívás, ami megmutatja a szőrmeviselés egyetlen elfogadható módját. A lényege, hogy a macskádat vagy a kutyádat egy fotó erejéig tedd a nyakadba, mint a sálát. Az Instagramon #catscarfchallenge és #puppyscarf hashtagek alatt rengeteg cuki bejegyzést találsz az „etikus bundáról”.

A kegyetlenség ideje lejárt

Már nem arról van szó, hogy azért kell szőrmét viselnünk, mert ez véd meg a hidegtől.

Rengeteg olyan alapanyag létezik, amelyek alkalmasabbak erre a feladatra, és jóval olcsóbbak is, mint egy több százeres-milliós bunda. A szőrmementességre való igény Angéla szerint azt bizonyítja, hogy az emberiség alkalmazko-

dóképes. „Az evolúció során már bizonyítottunk, hogy minden területen tudunk fejlődni. Ahogyan a tudomány és a technika is halad, úgy kell lépést tartani vele a kultúrának és a divatnak is. Mára eljutottunk oda, hogy nem létszükséglet az állati szőrme viselése, pusztán egy státuszszimbólum.” Hosszú évekbe telik, mire mindenki megérti, hogy a szőrme viselése nem trendi, hanem erőszakos viselkedés. Ehhez azonban szükség van arra, hogy az emberek megtudják, valójában hogyan éltek azok az élőlények, akikből a kápuccin lévő szőrme lett. JOY